

Sygn. akt VU 227/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

22 września 2023 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Wiesław Jakubiec

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : sekretarz sądowy Izabela Niedobecka-Kępa

po rozpoznaniu 22 września 2023 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy z odwołania B. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 23 czerwca 2023 roku

sygn. (...)nr (...)

o d d a l a o d w o ł a n i e .

sygn. akt V U 227/23

UZASADNIENIE

Decyzją z 23 czerwca 2023 roku, o nr (...), znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił ubezpieczonemu B. B. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 18 maja 2023 roku do 7 lipca 2023 roku. W uzasadnieniu organ wskazał, że ubezpieczony przebywał na zwolnieniu lekarskim od 18 maja 2023 roku do 7 lipca 2023 roku. W dniu 21 czerwca 2023 roku organ rentowy przeprowadził kontrolę prawidłowości wykorzystania przez ubezpieczonego tego zwolnienia lekarskiego od pracy. Podniósł, że podczas przeprowadzonej kontroli, ubezpieczony przebywał w biurze i wykonywał prace biurowe. W ocenie organu, ubezpieczony wykorzystywał zwolnienie lekarskie niezgodnie z jego przeznaczeniem i nie przysługuje mu prawo do zasiłku chorobowego za okres od 18 maja 2023 roku do 7 lipca 2023 roku.

W odwołaniu ubezpieczony wniósł o zmianę decyzji i przyznanie prawa do zasiłku chorobowego za sporny okres oraz zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazał, że odmowa przyznania prawa do zasiłku chorobowego jest nieuzasadniona. Twierdził, że sam fakt, iż przebywał w biurze wcale nie potwierdza, że wykonywał pracę zarobkową. Podniósł, że w okresie zwolnienia lekarskiego mógł chodzić. Dodał, że zatrudnieni przez niego pracownicy nie byli uprawnieni do dokonywania jakichkolwiek operacji na koncie firmowym ubezpieczonego, gdyż operacje księgowe ubezpieczony wykonuje sam. Dodał, że 21 czerwca 2023 roku był w siedzibie firmy, gdyż musiał uregulować zobowiązania wobec instytucji państwowych i wierzycieli. Podniósł, że wykonanie przelewów nie miało na celu wykonywanie przez ubezpieczonego pracy w celach zarobkowych. Według ubezpieczonego, niniejsza sytuacja stanowiła działanie o charakterze incydentu wymuszonego okolicznościami, a w konsekwencji nie była ona wykonywaniem pracy zarobkowej.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie i podtrzymał wcześniejsze twierdzenia.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony B. B. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...) w W. i z tego tytułu podlegał ubezpieczeniom społecznym.

W okresie od 16 lutego 2023 roku do 7 lipca 2023 roku ubezpieczony był niezdolny do pracy z powodu schorzenia lewego barku. W zwolnieniach lekarskich, które otrzymał w okresie od 18 maja 2023 roku do 7 lipca 2023 roku lekarz wskazał, że ubezpieczony może chodzić. Operację i rehabilitację ubezpieczony pokrył z własnych środków.

Ubezpieczony zatrudnia 7 osób, które zajmują się sprzedażą oraz montażem m.in. paneli podłogowych i drzwi. U ubezpieczonego zatrudniony jest także jego brat. Do zadań ubezpieczonego należy prowadzenie spraw firmy, regulowanie płatności i zobowiązań wobec kontrahentów, urzędów i organów rentowych oraz obsługa klientów, kontrola towaru, przyjęcie towaru, zamówienia, wydawanie towaru, rozwózki towaru. Ubezpieczony w siedzibie swojej firmy ma zainstalowane oprogramowanie służące do jej obsługi. Siedziba ubezpieczonego jest oddalona o około 4 km od miejsca jego zamieszkania.

21 czerwca 2023 roku pracownicy ZUS przeprowadzili kontrolę prawidłowości wykorzystania przez ubezpieczonego zwolnienia lekarskiego od pracy w okresie od 18 maja 2023 roku do 7 lipca 2023 roku. Kontrolę przeprowadzono w siedzibie prowadzenia działalności gospodarczej ubezpieczonego. W trakcie kontroli pracownicy ZUS zastali ubezpieczonego w biurze. Ubezpieczony wykonywał prace biurowe, tj. prowadził rozmowy przez telefon, wykonywał pracę na komputerze, w tym zlecał dokonanie przelewów. Ubezpieczony tożsame czynności wykonywał co najmniej raz w każdym z miesięcy podczas których pozostawał na zwolnieniu lekarskim w przedmiotowym okresie.

Decyzją z 23 czerwca 2023 roku, o nr (...), znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres od 18 maja 2023 roku do 7 lipca 2023 roku.

Dowód: akta organu rentownego: zaświadczenie płatnika, protokół z 21.06.2023 r., decyzja ZUS z 23.06.2023 r., a ponadto w aktach sprawy: wydruki zobowiązań względem Urzędem Skarbowym i wierzycielem k. 7-15, zaświadczenie lekarskie k. 16, przesłuchanie ubezpieczonego k. 27v

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci w/w dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne, wzajemnie ze sobą korelujące i rzeczowe, a także w oparciu o przesłuchanie ubezpieczonego, które wraz z dowodami z dokumentów tworzyły spójny i logiczny obraz przedstawiający stan faktyczny sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Jak stanowi przepis art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1133) w razie choroby i macierzyństwa zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Zgodnie z art. 68 ww. ustawy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz płatnicy składek, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 1, są uprawnieni do kontrolowania ubezpieczonych co do prawidłowości wykorzystywania zwolnień od pracy zgodnie z ich celem oraz są upoważnieni do formalnej kontroli zaświadczeń lekarskich.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ww. ustawy, ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Sąd podzielił stanowisko Sądu Najwyższego, który wskazał, że każda praca zarobkowa wykonywana w okresie zwolnienia lekarskiego powoduje utratę prawa do świadczeń. Za taką pracę uważa się każdą pracę w potocznym znaczeniu tego słowa, w tym wykonywanie różnych czynności w ramach stosunków zobowiązaniowych, ale także poza takimi stosunkami, w tym kontynuowanie własnej działalności gospodarczej, samozatrudnienie czy stosunek korporacyjny. Dlatego w razie wystąpienia ryzyka niezdolności do pracy lub do prowadzenia pozarolniczej działalności wskutek choroby ubezpieczony ma obowiązek powstrzymania się od wszelkich czynności wykonywanych zawodowo, ponieważ to świadczenia z ubezpieczenia chorobowego społecznego mają rekompensować mu brak możliwości uzyskiwania dochodów. Za niedopuszczalne uznaje się zaś pobieranie takich świadczeń (połączone z brakiem obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne za okresy choroby) w razie uzyskiwania przez ubezpieczonego dochodów z kontynuowanej działalności, nawet gdyby polegało to na wykonywaniu czynności w istotny sposób nieobciążających jego organizmu. Dopuszcza się w pewnych sytuacjach odstępstwo od tak rygorystycznej - jak wyżej przedstawiona - wykładni art. 17 ust. 1 ustawy z 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, przyjmując możliwość wyłączenia stosowania tego przepisu, ale jedynie w przypadkach sporadycznych, incydentalnych i wymuszonych okolicznościami przejawów aktywności zawodowej. Co więcej, inaczej musi być oceniana działalność gospodarcza wykonywana jednoosobowo (bez udziału osób współpracujących, pełnomocników oraz pracowników lub osób wykonujących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych), a inaczej działalność realizowana w ramach przedsiębiorstwa, w którym poza przedsiębiorcą występują (pracują) inne wymienione wcześniej osoby (postanowienie SN z 17.11.2022 r. sygn. akt I USK 6/22).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż ubezpieczony utracił prawo do zasiłku chorobowego za okres wskazany w decyzji.

Przeprowadzone postępowanie jednoznacznie wykazało, że ubezpieczony wykorzystywał swoje zwolnienie lekarskie niezgodnie z jego przeznaczeniem. Ubezpieczony z powodu poważnej operacji lewego barku nie mógł i nie powinien wykonywać swoich dotychczasowych czynności związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Z zeznań ubezpieczonego jednoznacznie wynikało, że podczas zwolnienia lekarskiego wykonywał część swoich wcześniejszych obowiązków m.in. w zakresie regulowanie płatności i zobowiązań wobec kontrahentów oraz instytucji państwowych. Przeprowadzona kontrola ZUS potwierdziła wykonywanie takich czynności przez ubezpieczonego. Sam ubezpieczony wskazał, że wykonywane przez niego czynności nie miały charakteru tylko jednorazowego i incydentalnego, gdyż powtarzał je w kolejnych miesiącach swojego zwolnienia lekarskiego. Co więcej mając na uwadze twierdzenie ubezpieczonego, iż jedynie on miał dostęp do konta firmowego oraz tylko on realizował zobowiązania jakie powstawały w trakcie działalności gospodarczej i musiało to być wykonywane w siedzibie firmy, to należy przyjąć, iż obecność ubezpieczonego w siedzibie firmy nie była tylko jeden raz w miesiącu ale musiała być zdecydowanie częściej. Ubezpieczony co prawda podkreślał, że nie wyobrażał sobie aby przekazać pracownikowi dostęp do konta firmowego albo obciążać pracowników dodatkowymi (swoimi) obowiązkami, jednakże nie jest to argumentacja trafna. Zauważyć należy, iż ubezpieczony zatrudnił 7 pracowników (w tym swojego brata), którzy w ocenie Sądu mogli przejąć obowiązki ubezpieczonego albo którzy ostatecznie przynajmniej mogli stosowną dokumentację przywozić ubezpieczonemu do domu. Podkreślić należy, iż niezdolność ubezpieczonego w przedmiotowym okresie to nie jest skutek jakiegoś nagłego zdarzenia. Ubezpieczony już w grudniu 2022 roku znał termin swojej operacji barku (luty 2023 r.). Powinien też zakładać wariant pesymistyczny przebiegu leczenia barku. I jeśli nie planował zawieszać prowadzenia działalności gospodarczej w przedmiotowym okresie to powinien był zorganizować tak działalność aby nie była konieczna jego aktywność.

Mając na uwadze powyższe, Sąd działając na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Sędzia Wiesław Jakubiec